

Plattelands
Ontwikkelings
Programma
Regiebureau

Regiebureau POP

Jaarverslag 2011

Juni 2012

Inhoudsopgave

0.	Voorwoord	pagina 2
1.	Leeswijzer	pagina 3
2	Programmabegeleiding en -toezicht	pagina 4
	2.1 Programma-overleg	pagina 4
	2.2 Programmawijzigingen	pagina 6
	2.3 Helpdesk	pagina 8
	2.4 Speciale onderwerpen	pagina 8
3	Financiële planning en control	pagina 9
	3.1 Financiën 2011	pagina 9
	3.2 Financiële rapportages	pagina 9
	3.3 Health Check en overige modulatiegelden	pagina 9
	3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg	pagina 10
	3.5 Budgetbrief	pagina 10
4	EU-aangelegenheden	pagina 11
	4.1 Ontwikkeling POP 3	pagina 11
5	Monitoring en evaluatie	pagina 13
	5.1 Jaarverslag over de uitvoering 2010	pagina 13
	5.2 Evaluatie tijdens de uitvoering	pagina 13
6	Communicatie	pagina 15
	6.1 Nieuwsbrief	pagina 15
	6.2 Website	pagina 15
	6.3 Conferenties en overige bijeenkomsten	pagina 15
	6.4 Informatiemateriaal	pagina 15
7	Personele en managementinformatie	pagina 16
	7.1 Personeel	pagina 16
	7.2 Formatie	pagina 16
	7.3 Bedrijfsvoering	pagina 16
	7.4 Facilitair	pagina 16
	7.5 Financiën	pagina 16
Bijlagen		
1.	Samenstelling Comité van Toezicht POP NL in 2011	pagina 17
2.	Medewerkers Regiebureau POP in 2011	pagina 18

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2011 van het Regiebureau Plattelandsontwikkelingsprogramma (Regiebureau POP). Het Regiebureau POP is een samenwerkingsverband van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en de twaalf provincies.

De missie van het Regiebureau POP luidt: via een vlekkeloos parcours komen tot volledige besteding van de Nederlandse enveloppe in het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Een belangrijke taak van het Regiebureau POP is dan ook: het bewaken van de (financiële) voortgang van de uitvoering van het programma en het bijsturen bij geconstateerde knelpunten.

Doel van dit jaarverslag is verantwoording afleggen over de verrichte werkzaamheden.

In dit jaarverslag wordt op hoofdlijnen beschreven welke werkzaamheden het Regiebureau POP in 2011 heeft verricht.

2011 heeft vooral in het teken gestaan van het voorkomen van onderbesteding als gevolg van verschillende remmende invloeden. De benutting van ELFPO-middelen is sinds de start van het programma onder meer als gevolg van de economische crisis achtergebleven bij de programmering. Daarnaast heeft de realisatie in 2010, maar vooral in 2011 te kampen gehad met de (bestuurlijke) onzekerheden na het aantreden van het nieuwe kabinet en het Regeerakkoord. De aanzienlijke bezuinigingen en de onderhandelingen over de decentralisatie van bestuurlijke verantwoordelijkheden op dossiers, die ook het POP raken, hebben tot vertraging in het aangaan van verplichtingen geleid.

In 2011 zijn vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) de concrete onderhandelingen over en voorbereidingen voor de GLB programmaperiode 2014–2020 begonnen. Het Regiebureau POP levert wat betreft pijler 2 van het GLB (POP3) input vanuit de expertise met de eerdere programmaperioden.

Hans Zwetsloot
Directeur Regiebureau POP

¹ Ministerie van EL&I als opvolger van het voormalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

1. Leeswijzer

De opbouw van dit jaarverslag is als volgt:

Hoofdstuk 2 bevat (inhoudelijke) informatie over de programmabegeleiding en het –toezicht; in hoofdstuk 3 worden de werkzaamheden op het terrein van de financiële planning en control beschreven. Hoofdstuk 4 bevat een korte weergave van werkzaamheden specifiek gericht op EU-aangelegenheden, waarin ook begrepen de bijdrage die het Regiebureau POP heeft geleverd aan de voorbereiding van POP3, waarna in hoofdstuk 5 de belangrijkste monitorings- en evaluatiewerkzaamheden in 2011 worden beschreven.

Hoofdstuk 6 geeft een beschrijving van de belangrijkste communicatieactiviteiten.

Tot slot vindt u in hoofdstuk 7, Bedrijfsvoering, informatie over de belangrijkste personele en managementaangelegenheden bij het Regiebureau POP in 2011.

In de bijlagen bij dit verslag treft u de samenstelling van het Comité van Toezicht, alsmede de personele bezetting van het Regiebureau POP aan.

2. Programmabegeleiding en -toezicht

Voor de uitvoering van taken op het gebied van inhoudelijke programmabegeleiding organiseert of faciliteert het Regiebureau POP verschillende overlegstructuren. Naast het door de EU voorgeschreven Comité van Toezicht POP NL zijn dat verschillende andere overleggen, ondermeer het Twaalf Provinciën Overleg, het POP-coördinatieoverleg EL&I en het Begeleidingsteam POP. In §2.1 wordt beschreven welke werkzaamheden in dit kader in 2011 hebben plaatsgevonden. In §2.2 wordt een samenvatting gegeven van de in 2011 goedgekeurde en ingediende notificaties.

De helpdeskfunctie van het Regiebureau POP wordt beschreven in §2.3. In §2.4 wordt aandacht besteed aan het advies van de door het Regiebureau POP ingestelde werkgroep Leader.

2.1 Programma-overleg

2.1.1 Comité van Toezicht POP NL

De directeur Regiebureau POP is tevens secretaris van het Comité van Toezicht POP NL (CvT). Het CvT heeft in 2011 tweemaal vergaderd, te weten op 23 juni en op 15 december.

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van dit overleg, bereidt de agenda en de te bespreken stukken voor en draagt zorg voor de coördinatie van de voorbereidende (ambtelijke) afstemming.

CvT-vergadering juni 2011

Op donderdag 23 juni 2011 heeft het CvT voor de zevende keer in deze programmaperiode vergaderd. Het CvT is geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering van het programma. Het CvT heeft besluiten genomen over:

* *Monitoring en Evaluatie*

- Mid Term Evaluatie: Voorgesteld is hoe met de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit de Mid Term Evaluatie POP zal worden omgegaan. Het CvT heeft hiermee ingestemd.
- Evaluatie tijdens de uitvoering: Het CvT heeft ingestemd met een activiteitenplan voor “evaluatie tijdens de uitvoering” in de periode 2011 t/m 2015. De uitvoering van het plan moet een soepele uitvoering van de Ex post evaluatie in 2015 bevorderen.

* *Jaarverslag over de uitvoering 2010*

Uiterlijk 30 juni 2011 moest Nederland het Jaarverslag over de uitvoering 2010 indienen bij de Europese Commissie. In het verslag wordt ondermeer gerapporteerd over de voortgang van het programma aan de hand van output- en resultaatindicatoren. De belangrijkste conclusies uit het concept-jaarverslag:

- De eerste negen maanden in 2010 hebben zich geen grote uitvoeringstechnische problemen voorgedaan. Vanaf eind oktober 2010 stagneert de voortgang van de uitvoering van maatregelen in het programma, voor zover er een relatie is met ILG-budgetten.
- De budgetrealisatie ELFPO tot en met 2010 bedraagt – uitgaande van het totaal beschikbare ELFPO-budget over de gehele programmaperiode - 28%.
- In de analyse dit jaar is ook de benutting van het Health Check-budget verdisconteerd. Exclusief Health Check kent meer dan de helft van de maatregelen een financiële realisatie van meer dan 41%, inclusief Health Check gelden bedraagt de realisatie slechts 20%.

Na een korte inhoudelijke discussie heeft het Comité ingestemd met indiening van de voortgangsrapportage bij de Europese Commissie.

* *Wijziging programmering POP2*

Op de agenda van het CvT stond de notitie met de bevindingen van de financiële voorjaarsronde van 2011 (zie §3.4.2). Het Comité heeft ingestemd met de notitie.

* *Notificaties*

Het CvT is geïnformeerd over de indiening van notificatie 2011-1 op 10 mei 2011.

Ter besluitvorming stond notificatie 2011-2 op de agenda. Deze notificatie bevat o.a. de aanpassingen, voortvloeiend uit de notitie Wijziging programmering POP2 (zie hiervoor) en een aanpassing van maatregel 214 (Agromilieuvbintenissen). Het CvT heeft ingestemd met de verdere uitwerking van deze notificatie en indiening ervan bij de Europese Commissie.

CvT-vergadering december 2011

Op 15 december 2011 heeft het Comité van Toezicht POP NL (CvT) voor de 8e keer vergaderd.

Daarbij zijn onder meer de volgende besluiten genomen:

* *Gedeeltelijke herprogrammering van het POP2 –budget.*

De bevindingen tijdens de financiële najaarsronde van het Regiebureau POP hebben geleid tot een voorstel voor herziening van de programmering van circa €25 mln. Het gaat hierbij om verschuivingen binnen maatregelen, tussen maatregelen van dezelfde as en tussen assen.

Het CvT heeft ingestemd met de voorgestelde herprogrammering.

* *Toevoeging van een nieuw HC-fiche 323 Biodiversiteit en waterbeheer.*

Het nieuwe maatregelfiche biedt de mogelijkheid vanuit Health Check middelen subsidie te verstrekken voor het onderhoud, herstel en opwaardering van het natuurlijk erfgoed, indien de plannen gericht zijn op de Health Check prioriteiten waterbeheer en biodiversiteit.

Het CvT heeft ingestemd met het voorstel dit HC-fiche bij de Commissie in te dienen.

2.1.2 Twaalf Provinciën Overleg

In het Twaalf Provinciën Overleg (TPO) worden beleidsmatige en uitvoeringstechnische zaken besproken die verband houden met de implementatie van POP2. Ook heeft het TPO een rol in de voorbereiding van de CvT-vergaderingen: de concept vergaderstukken worden er besproken. Deelnemers aan het TPO zijn: de provinciale POP-coördinatoren, het Ministerie van EL&I, het IPO en vertegenwoordigers van DLG en delegated body DR. Het Regiebureau POP voert het secretariaat van dit overleg.

Het TPO heeft in 2011 acht maal vergaderd. Naast uitwisseling van ervaringen over de uitvoering waren belangrijke bespreekpunten de voortgang in de uitvoering, de versnellingsvoorstellen, de implementatie van conclusies uit de MTE POP2, de audits, de notificaties en de voorbereiding van POP3.

2.1.3 POP-coördinatieoverleg EL&I

Het POP-coördinatieoverleg EL&I is in 2009 ingesteld als een intern overleg van het toenmalige Ministerie van LNV. Het coördinatieoverleg is in 2011 driemaal bijeengewees (op 31 januari, 10 juni en 3 november). Belangrijke bespreekpunten waren de vergaderstukken voor het CvT en de toekomst GLB/voorbereidingen POP3.

2.1.4 Begeleidingsteam POP

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van het Begeleidingsteam POP (B-team) met vertegenwoordigers van (beleids)directies van EL&I, provincies (landsdelige vertegenwoordiging), DLG Betaalorgaan en delegated body DR.

Het B-team geeft advies over interpretatiekwesties inzake EU-conformiteit van voorgestelde werkwijzen \ de uitleg van EU-regelgeving. Het B-team heeft in 2011 zeven maal vergaderd. Belangrijke bespreekpunten in 2011 waren met name het vraagstuk rond de reikwijdte van maatregel 216 en de mogelijkheden tot het verstrekken van voorschotten vanuit nationale middelen voor verleende POP-subsidies. Dit laatste vraagstuk was eind 2011 nog altijd in behandeling.

2.1.5 STAR-comité/Plattelandsonwikkelingscomité

Het STAR-comité is het inhoudelijk adviesorgaan van de Europese Commissie voor plattelands-aangelegenheden in het kader van de programmaperiode 2000-2006. Voor het adviseren over zaken die verband houden met de programmaperiode 2007-2013 is het Plattelandsonwikkelingscomité (RDC) ingesteld.

In 2011 heeft het Plattelandsonwikkelingscomité in totaal zeven keer vergaderd, telkens betrof het een gecombineerde vergadering met het STAR-comité. Het Regiebureau POP draagt bij aan de nationale voorbereiding van deze vergaderingen en ondersteunt de lidstaatvertegenwoordiger voor Nederland in dit comité.

2.1.6 Comité voor de Landbouwfondsen

Voor het afstemmen van financiële zaken die ondermeer het ELFPO betreffen, heeft de Europese Unie het Comité voor de Landbouwfondsen ingesteld. Het Regiebureau POP is agendalid van dit overleg en woont het bij als de agenda daarvoor aanleiding geeft. In 2011 heeft het Regiebureau POP geen vergaderingen van het Comité van de Landbouwfondsen bijgewoond.

2.1.7 Financieel voor- en najaarsoverleg

Tweemaal per jaar wordt met de POP2-budgethouders overleg gevoerd over de realisatie van het POP2. Zie hiervoor §3.4.

2.1.8 Formeel overleg met DG AGRI en Plattelandsontwikkeling

Jaarlijks onderzoekt de Europese Commissie op grond van art. 83 van Verordening (EG) 1698/2005 de resultaten van het Plattelandsontwikkelingsprogramma aan de hand van het Jaarverslag over de uitvoering. Overleg hierover vindt plaats in de vorm van het voorgeschreven voortgangsoverleg. Het voortgangsoverleg over het Jaarverslag 2010 heeft plaatsgevonden op 17 november 2011. Op de agenda stonden de volgende inhoudelijke onderwerpen: voortgang van het programma, stand van zaken monitoring / ongoing evaluation, voorgestelde programma-aanpassingen, link van nationale netwerk platteland met het Europese Netwerk platteland en het Samenvattend strategisch verslag / aanpassingen in de Nationale Plattelands Strategie (NPS).

2.1.9 Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland

Iedere Europese lidstaat is op basis van Verordening (EG) 1698/2005 verplicht om een Nationaal Plattelandsnetwerk in te richten. De combinatie ETC/CLM c.a. levert in Nederland het zogenoemde 'Netwerkteam', dat een verbindingsfunctie heeft, gebiedsgroepen ondersteunt en het opzetten van integrale en innovatieve plannen stimuleert.

De aansturing van het Netwerkteam vindt plaats in een Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland, waarin het Ministerie van EL&I, de provincies, het Regiebureau POP en het Netwerkteam zijn vertegenwoordigd. De beleidsmatige aansturing van het Netwerkteam is de verantwoordelijkheid van vertegenwoordigers van het Ministerie van EL&I en de provincies.

Het Regiebureau POP is gedelegeerd opdrachtgever en voorzitter van het overleg. Ongeveer viermaal per jaar wordt tijdens een vergadering de voortgang van de werkzaamheden van het Netwerkteam besproken en zonodig bijgestuurd. In 2011 is het Opdrachtgeversoverleg vijf maal bijeengewoond.

Behalve de voortgangsbewaking van de activiteiten van het Netwerkteam, loopt ook de voorbereiding van de jaarlijkse werkplannen van het Netwerk via dit overleg. Om beter te waarborgen, dat de activiteiten van het Netwerk ook voldoende doorlopen in het laatste programmajaar is in 2011 een werkplan opgesteld voor 2012 en 2013. Tevens ontstaat daardoor meer ruimte om zo nodig in het laatste deel van de looptijd van het contract met het Netwerk een extra impuls te geven aan de overgang naar de volgende programmaperiode.

2.1.10 Overleg met DLG Betaalorgaan

Tweemaal per jaar voert het Regiebureau POP met DLG Betaalorgaan overleg over de zaken, die van belang zijn voor de uitvoering van het programma. Belangrijke bespreekpunten waren de voorbereiding en implementatie van audits, de sturing op N+2, de voorbereiding van de versnellingsvoorstellen, de uitwisseling van gegevens ten behoeve van de budgetgesprekken met regelingegenaren en de reorganisatie van het Betaalorgaan.

2.2 Programmawijzigingen

Een notificatie is een programma-aanpassing die moet worden gemeld aan de Europese Commissie, maar waarvoor geen nieuwe beschikking van de Commissie nodig is.

In 2011 is notificatievoorstel 2010-1 goedgekeurd (januari 2011) en zijn er – mede naar aanleiding van de in voorgaande hoofdstukken beschreven inhoudelijke en financiële ontwikkelingen - drie nieuwe notificatievoorstellen bij de Europese Commissie ingediend.

2.2.1 Notificatie 2010-1

Op 27 oktober 2010 werd notificatievoorstel 2010-1 bij de Europese Commissie ingediend. Dit notificatievoorstel omvat aanpassingen van verscheidene maatregelfiches, te weten onder meer: 111 (Demonstratieregeling: aanpassing wijze van openstelling); 125 : (infrastructuur: aanpassing steunpercentage en gebieden waar maatregel van toepassing kan zijn); 216, 323 en 413: (aanpassing steunintensiteit)

Dit notificatievoorstel is op 24 januari 2011 door de Commissie aanvaard.

2.2.2 Notificatie 2011-1

Notificatievoorstel 2011-1 is op 10 mei 2011 bij de Commissie ingediend. Dit notificatievoorstel omvat vooral financiële verschuivingen, maar daarnaast ook enkele inhoudelijke aanpassingen van POP-maatregelfiches, te weten onder meer: 111: (reductie van broeikasgassen, expliciet genoemd als activiteit onder demonstratieprojecten); 125: (maximale subsidiebedrag verhoogd); 216: (verduidelijking t.a.v. aankoop grond en mogelijkheid om met aanvullende nationale financiering bedrijfsverplaatsing tot een hoger bedrag te vergoeden); 321: (verduidelijking subsidiepercentages; 421: verduidelijking subsidiabele acties).

Het voorstel is op 18 juli 2011 door de Commissie aanvaard.

2.2.3 Notificatie 2011-2

Notificatievoorstel 2011-2 is op 10 november 2011 ingediend.

Dit notificatievoorstel bevat aanpassingen van verschillende maatregelfiches vanwege financiële verschuivingen, maar ook enkele inhoudelijke aanpassingen, waaronder: 121: (niet langer het vereiste, dat investeringen binnen drie jaar na goedkeuring van de aanvraag uitgevoerd dienen te zijn en de Europese eis, dat subsidie voor energieproductie op agrarische bedrijven uit deze maatregel slechts mogelijk is voor zover die productie niet hoger is dan voor eigen gebruik); 214: (aanpassing bepaling overgangstermijn, toevoegen herzieningsclausule, verduidelijking cofinanciering); 311b en 321b: (schrappen overbodige voorwaarde voor 'meerkosten'); 41: (aanpassing selectieprocedure projecten en toevoegen enkele verplichtingen plaatselijke groepen).

Deze notificatie was op 31 december 2011 nog bij de Commissie in behandeling.

2.2.4 Notificatie 2011-3

Notificatievoorstel 2011-3 is op 22 december 2011 bij de Commissie ingediend.

Dit notificatievoorstel omvat aanpassingen van verscheidene POP-onderdelen en maatregel fiches. Deels gaat het om financiële verschuivingen tussen maatregelen gefinancierd vanuit het 'reguliere' POP-budget, deels om verschuivingen tussen maatregelen, die gefinancierd worden met de gelden die beschikbaar zijn gekomen vanuit Health Check en modulatie.

Tevens één inhoudelijke aanpassing, te weten de invoeging van een geheel nieuw Health Check maatregel fiche 323b, (Instandhouding en opwaardering landelijk erfgoed, gericht op waterbeheer en biodiversiteit).

Notificatie 2011-3 was op 31 december 2011 nog bij de Commissie in behandeling.

Uitgebreidere inhoudelijke informatie over de ingediende notificaties kunt u vinden op de website van het Regiebureau POP (<http://www.regiebureau-pop.eu/nl/info/4/139/>).

2.3 Helpdesk

Regelingseigenaren, DLG Betaalorgaan en delegated body DR stellen het Regiebureau POP regelmatig (telefonisch, via mail of door 'binnenlopen') vragen over bijvoorbeeld interpretatie en werkwijze bij de uitvoering van POP2. Daarnaast stellen consultants, projectaanvragers in spe en belangstellenden het Regiebureau POP (algemene) vragen over het POP2 en de subsidiemogelijkheden in dat kader. Het Regiebureau POP streeft naar een snelle en adequate afhandeling van alle vragen en verzoeken.

2.4 Speciale onderwerpen

Advies werkgroep Implementatie ERK-rapport LEADER

In november 2010 heeft de Europese Rekenkamer speciaal verslag nr. 5 uitgebracht, betreffende de toepassing van de LEADER-aanpak in de lidstaten. De Europese Rekenkamer (ERK) heeft onderzocht of de uitvoering van LEADER meerwaarde heeft en of het financieel beheer gezond is. De ERK heeft 66 projecten onderzocht in 8 lidstaten. De projecten werden geselecteerd op basis van de resultaten van een schriftelijke enquête onder 202 Plaatselijke Groepen (PG's), waaronder een aantal in Nederland. De uiteindelijke selectie bevatte geen enkel Nederlands project. In het rapport doet de Rekenkamer een aantal aanbevelingen voor verbetering van de geconstateerde gebreken.

De directeur van het Regiebureau POP heeft een werkgroep gevraagd om in 2011 advies aan hem uit te brengen over het rapport van de ERK. De werkgroep heeft de situatie in Nederland getoetst aan de conclusies uit het onderzoek en de reactie van de Europese Commissie daarop. De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat de organisatie van de LEADER-as in Nederland in het algemeen in overeenstemming is met de eisen die de ERK aan een correcte uitvoering stelt. De werkgroep adviseert om de volgende acties in gang te zetten:

- De toegevoegde waarde van de LEADER-aanpak duidelijker in beeld te brengen door beter te communiceren over de behaalde resultaten en door de samenstelling van de PG's te checken op de gewenste participatie door niet-overheden.
- De transparantie van selectie en besluitvorming door PG's inzake subsidievoordracht te verbeteren en tevens regels op te nemen voor het tegengaan van belangenverstrengeling.
- De doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering te verbeteren. Richting EC wordt gepleit voor vereenvoudiging van de regelgeving en loslaten van verplichte overheidscofinanciering. Op nationaal niveau wordt gepleit voor het instellen van een ontkoppeld gebiedsfonds en voor het opruimen van belemmerende voorschriften.
- De verantwoording van de doelbereiking te verbeteren door aanpassingen in de monitoringsystematiek, Planning en Control-kalender en een duidelijker rol voor de PG's.

Dit advies is bekrachtigd in een brief aan de provincies.

3. Financiële planning en control

De missie van het Regiebureau POP is: via een vlekkeloos parcours sturen op volledige realisatie van het POP2. Veel van de inspanningen van het Regiebureau POP zijn daarom gericht op het sturen op het bereiken van de programmadoelen en het voorkomen van onderbesteding van het ELFPO-budget. Een belangrijk instrument hiervoor is financiële planning en control. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste werkzaamheden in 2011 op dit terrein beschreven.

3.1 Financiën 2011

Nederland had tot en met 2009 de beschikking over een EU-kasbudget van €217 mln. Het budget voor het jaar moet op basis van de N+2-regel uiterlijk twee jaar later zijn uitbetaald aan de eindbegunstigden en gedeclareerd bij de EU. Voor alle jaartranches is dit gelukt: deze zijn op tijd volledig gerealiseerd.

Per 1 januari 2012 is in totaal ruim €235 mln. aan ELFPO-middelen uitbetaald en gedeclareerd (zie onderstaande tabel).

Tot en met december 2011 is het financiële beeld als volgt:

In vergelijking met het financiële beeld van december 2010 heeft er een stijging plaatsgevonden van een realisatie van 54% naar 60%.

Budgetoverzicht 2010

	Beschikbaar in 2007 tot en met 2011	Realisatie tot en met 31-12-2011	
	in mln. euro's	in mln. euro's	%
As 1 Versterking concurrentievermogen land- en bosbouwsector	131	48	36
As 2 Verbetering milieu en platteland	118	93	79
As 3 Leefbaarheid en diversificatie	108	66	61
As 4 Uitvoeren Leadersaanpak	35	26	74
Technische bijstand	2	2	100
TOTAAL	394	235	60

3.2 Financiële rapportages

Tijdens de looptijd van POP2 wordt tweemaal per jaar (op 31 januari en 31 juli) aan de Europese Commissie gerapporteerd over de kwartaalbedragen, die Nederland verwacht te declareren. Ook moeten voor de daaropvolgende twee jaren ramingen worden verstrekt. Medio september vraagt de Europese Commissie bovendien om een update van de 31 juli rapportage.

Het Regiebureau POP heeft het aanleveren van de benodigde gegevens aan de Europese Commissie gecoördineerd en voorbereid.

3.3 Health Check- en overige modulatiegelden

3.3.1 Health Check

In 2009 zijn de zogeheten Health Check-gelden, na goedkeuring door de Europese Unie, toegevoegd aan de POP2-enveloppe van de lidstaat Nederland. Het toegevoegde bedrag is in totaal ruim €97,5 mln. Met de goedkeuring van het wijzigingsvoorstel 2009-1 is het Health Check-besluit in het POP2 geïmplementeerd, waarna die middelen tot besteding konden komen. Op dit moment blijft de besteding van de Health Checkgelden achter: weliswaar is eind 2011 een bedrag van € 2,5 mln. gedeclareerd, maar het is de vraag of het voor 2010 beschikbare budget (€14,9 mln) eind 2012 geheel zal zijn ingezet. Mede om deze reden zijn er vanuit het Regiebureau POP verschillende acties in gang gezet om de besteding van de gelden te bevorderen (zie §3.4.1).

3.3.2 Overige modulatiegelden

Reeds in augustus 2008 is de POP2-enveloppe van Nederland aangevuld met de bedragen, die als gevolg van de hervorming van de Marktordening Groenten en Fruit zijn vrijgekomen. Voor Nederland ging het om een totaalbedrag van €9,1 mln. Dit bedrag is toegevoegd aan de oorspronkelijke POP2 enveloppe.

3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg

Het is belangrijk dat bij signalen over stagnatie in de financiële realisatie zo snel mogelijk maatregelen worden getroffen. Daarom maakt het Regiebureau POP sinds 2009 tweemaal per jaar een analyse van de financiële realisatie van POP2. Daartoe worden met alle budgethouders (provincies, Ministerie van EL&I), in aanwezigheid van het betaalorgaan Dienst Landelijk Gebied (DLG), de stand van de betalingen, de verplichtingen en verwachtingen ten aanzien van het verdere beloop doorgenomen. Op basis van het totaalbeeld dat daaruit ontstaat, worden zo nodig voorstellen voor budgetaanpassingen dan wel inhoudelijke aanpassingen van het POP2 gedaan. Ook in 2011 zijn dergelijke voorstellen gedaan.

3.4.1 Voorstel versnelling uitvoering POP

In 2010 heeft het CvT ingestemd met een procedurevoorstel van het Regiebureau POP om snel te kunnen ingrijpen bij een dreigende onderbesteding van Europese middelen. Op basis van dit voorstel zijn in 2011 de volgende aanpassingen van het POP2 voorgesteld.

Met betrekking tot de reguliere POP2-middelen:

- Ontschotting tussen provincies van budgetten, die achterbleven bij het aangaan van verplichtingen.
- Overboeken van (deel)budgetten op maatregelen waarvan de verwachting is dat zij niet tot realisatie zullen komen.

Voor de Health Check-middelen is o.m. voorgesteld om budget over te boeken van maatregel 214, onderdeel Akkerranden, naar maatregel 216.

Na accordering door het CvT zijn de aanpassingen ter goedkeuring voorgelegd aan de Europese Commissie in notificatie 2011-2 en 2011-3.

3.5 Budgetbrief

Het Regiebureau POP stelt jaarlijks in het eerste kwartaal de zogeheten budgetbrief op, waarin per regelingseigenaar (provincie of Ministerie van EL&I) en per maatregel het voor dat jaar beschikbare EU-budget wordt aangegeven, alsmede een overzicht van in de komende jaren nog beschikbare middelen. Deze gegevens worden vastgelegd in de financiële systemen van het Betaalorgaan DLG en delegated body Dienst Regelingen (DR).

4. EU-aangelegenheden

Het Regiebureau POP is als Managing Authority eerste aanspreekpunt voor de Landendesk Nederland van DG AGRI en Plattelandsontwikkeling van de Europese Commissie als het gaat om de dagelijkse uitvoering van het POP2 en ingediende notificaties. Goede contacten met de Commissie zijn van belang voor een efficiënte, effectieve en EU-conforme implementatie van POP2 en het snel en probleemloos doorvoeren van notificaties en wijzigingen.

Het Regiebureau POP zorgde voor de gebruikelijke begeleiding van de lidstaatvertegenwoordiging in het Plattelandsontwikkelingscomité en de coördinatie van de voorbereiding voor de inhoudelijke inbreng.

Verder werd contact onderhouden met de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU en het Huis der Nederlandse Provincies in Brussel.

Ook in 2011 werd de coördinatie en het toegangsbeheer van SFC2007 verzorgd. SFC staat voor 'System for Fund Management in the European Community'. Het is het digitale programma waarmee de Lidstaten en de Commissie met elkaar communiceren.

Het Regiebureau POP is aanwezig geweest bij verschillende seminars en werkgroepen in EU-verband. Zie daarvoor §5.4.4 en §6.5.

Op 25 mei 2011 heeft een delegatie van de Europese Commissie op uitnodiging van het Regiebureau POP een werkbezoek aan Nederland gebracht. Zie daarvoor §6.4.

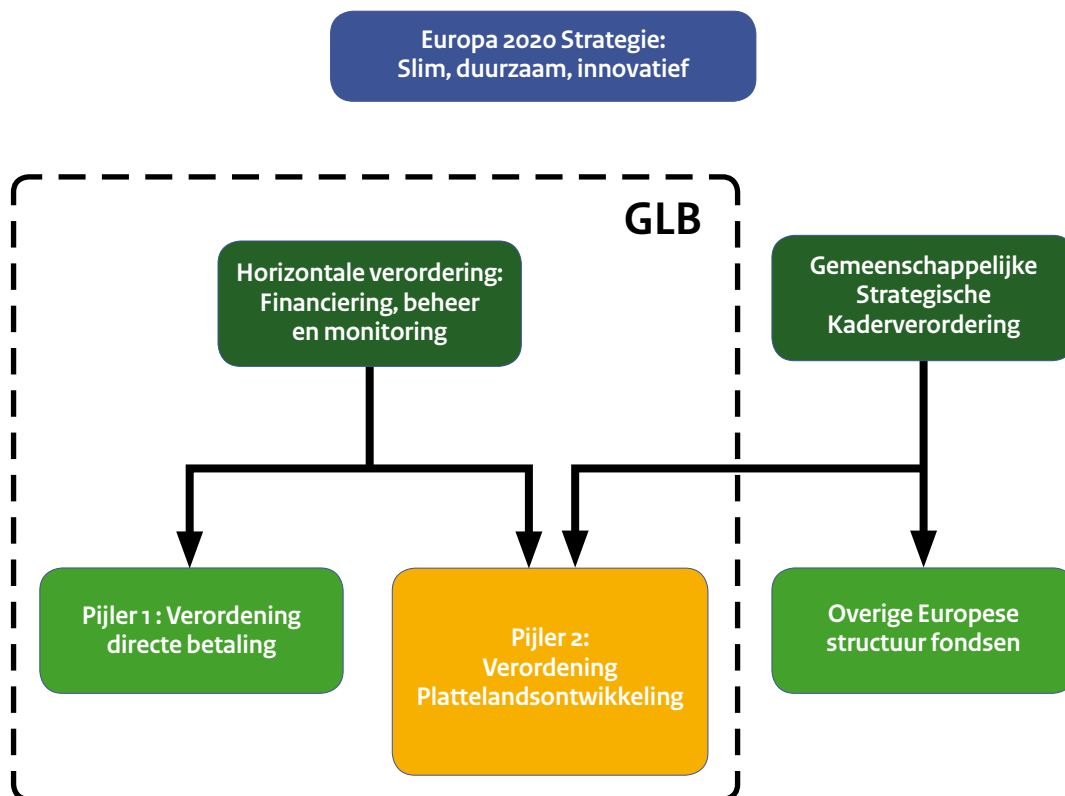
4.1 Ontwikkeling GLB, pijler 2 (POP3)

In oktober 2011 heeft de Europese Commissie haar wetgevingsvoorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode 2014-2020 gepresenteerd. In dit voorstel wordt gestreefd het GLB te vereenvoudigen en geheel in lijn te brengen met de doelen en prioriteiten van de EU 2020-Strategie (= lange termijnstrategie van de Europese Unie om te werken aan een sterke en duurzame economie met veel werkgelegenheid in 2020).

Het voorstel is om de twee pijlers uit het huidige GLB te handhaven. De 1e pijler omvat het Europees landbouwgarentiefonds (= directe steun aan agrariërs, marktmaatregelen). De 2e pijler is het Europees landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO). De wetgevingsvoorstellen zijn uitgewerkt in verschillende concept verordeningen: de verordening directe betalingen, de verordening plattelandsontwikkeling, de horizontale verordening (regels omtrent de financiering, het beheer en de monitoring van het GLB) én de zogenaamde Gemeenschappelijke Strategische Kaderverordening (GSK). Op basis van deze laatste verordening dient de besteding van de middelen uit de 2e pijler niet alleen te worden afgestemd met de 1e pijler, maar ook met de vier andere Europese Structuurfondsen: het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (Efro), het Europees sociaal fonds (Esf), het cohesiefonds (Cf) en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (Emvf). In de GSK-verordening zijn gemeenschappelijke bepalingen voor genoemde vijf Europese fondsen opgenomen. Ook bepaald deze GSK-verordening dat er tussen de lidstaat en de Commissie een zogenaamd partnerschapscontract afgesloten zal moeten worden. In dat contract, door de lidstaat in overleg met alle relevante betrokken partijen te ontwikkelen, worden alle verplichtingen van de lidstaat ten aanzien van de Europese doelstellingen en de met de inzet van de structuurfondsmiddelen te behalen resultaten in het kader van die doelstellingen, vastgelegd.

Het volgende figuur geeft de samenhang tussen de verschillende verordeningen weer.

Samenhang wetsvoorstellen GLB 2014-2020

Het komende jaar zal een debat plaatsvinden in de Europese Raad en het Europarlement over de plannen. Dit debat moeten ertoe leiden, dat in 2013 de wetgeving rond het nieuwe GLB met de daarbij behorende uitvoeringsbepalingen is vastgesteld. Zodra de wetgeving is vastgesteld, kan het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014 – 2020 (POP 3) definitief worden opgesteld en ter goedkeuring worden ingediend bij de Commissie.

Het Regiebureau POP is betrokken bij de beoordeling van verordeningen, die relevant zijn voor POP 3, ondermeer door:

- de voorliggende voorstellen van commentaar te voorzien,
- een bijdrage te leveren aan de werkgroepen die zijn ingesteld om te komen tot een werkbaar en efficiënt POP3,
- een bijdrage te leveren aan de gedachtenvorming over vereenvoudiging.

5. Monitoring en evaluatie

5.1 Jaarverslag over de uitvoering 2010

Iedere lidstaat moet jaarlijks, uiterlijk op 30 juni, een verslag over de uitvoering van POP2 in het voorgaande kalenderjaar indienen bij de Europese Commissie.

Het Jaarverslag wordt opgesteld door het Regiebureau POP, op basis van gegevens van het Betaalorgaan DLG, delegated body DR, provincies en beleidsdirecties van EL&I. Verder wordt gebruik gemaakt van andere rapportages die een bijdrage kunnen leveren aan de beoordeling van de ontwikkelingen op het Nederlandse platteland en daarmee van de resultaten van het Plattelandsontwikkelingsprogramma. Voorbeelden daarvan zijn de Balans voor de Leefomgeving (Voorheen Natuurbalans en Milieubalans), de landbouw telling, rapporten van de regionale Rekenkamers.

In haar schriftelijke reactie op het Jaarverslag 2010 merkte de Europese Commissie op dat - hoewel een aantal resultaatindicatoren nog niet beschikbaar is - verbetering in de duiding van de resultaten van het programma zichtbaar is. De Commissie spreekt de wens uit, dat in de toekomst nog verder gewerkt wordt aan verbetering.

Verder constateerde de Commissie een aantal anomalieën in de aangeleverde cijfers. Na toelichting hierop en aanpassing van enkele gegevens verklaarde de Commissie op 5 oktober 2011 dat het Jaarverslag over 2010 "thans aanvaardbaar is".

Het verslag is op 17 november 2011 besproken met de Europese Commissie.

5.2 Evaluatie tijdens de uitvoering

Evaluatie tijdens de uitvoering biedt sturingsmogelijkheden voor de Beheersautoriteit en het Comité van Toezicht.

Uitgangspunt voor het systeem van monitoring en evaluatie van het POP2 vormt het Gemeenschappelijk Toezicht- en Evaluatiekader (GTEK), zoals dat gezamenlijk door de Commissie en de lidstaten is opgesteld en vastgelegd in het EU-handboek Monitoring en Evaluatie.

5.2.1 Ondernomen en lopende evaluatieactiviteiten

Evaluaties subsidieregelingen

In 2011 is in opdracht van het Ministerie van EL&I een aantal POP-(sub)maatregelen uit de Regeling LNV-subsidies geëvalueerd.

In deze evaluaties vindt een verdere verdieping plaats van de reikwijdte, effectiviteit en efficiency van de maatregelen. De uitkomsten kunnen een bijdrage leveren aan eventuele bijsturing van de uitvoering van POP2.

Aanvullende studies

Naar aanleiding van het rapport van de Europese Rekenkamer werd in 2011 extra aandacht besteed aan de monitoring en evaluatie van de Leaderas (as 4).

Gebruik van informatiebronnen

In 2010 verscheen de eerste 'Balans van de leefomgeving'. Dit is een tweejaarlijkse rapportage van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Het PBL evalueert daarin het beleid voor milieu, natuur en ruimte. Deze rapportage is een voortzetting van de jaarlijkse rapportages over natuur (Natuurbalans) en milieu (Milieubalans).

5.2.2 Netwerkactiviteiten

- In 2011 is het Regiebureau POP vertegenwoordigd geweest bij bijeenkomsten van het Evaluation Expert Committee in Brussel in maart, juni en oktober. Tijdens deze bijeenkomsten is onder andere aandacht besteed aan een sterkte/zwakte analyse van het monitorings- en evaluatiesysteem. Verder is in verschillende bijeenkomsten (o.a. in december samen met het Europese Plattelandsnetwerk) aandacht besteed aan monitoring en evaluatie voor de

komende programmaperiode. Daarbij ontwikkelt zich bij alle lidstaten een sterke behoefte aan vereenvoudiging.

Het aantal doelstellingen dat wordt nagestreefd in Europees verband plus de wens tot verdere integratie van de verschillende fondsen leiden tot een - naar het zich nu laat aanzien - toch weer complexer systeem.

- Er is een bezoek gebracht aan de Vlaamse collega's. Hierbij zijn de ervaringen met de Mid Term Evaluaties uitgewisseld.

Een zorgpunt is, dat steeds minder bedrijven in staat blijken te zijn tot het uitvoeren van een evaluatie van plattelandsontwikkelingsprogramma's. Dit komt de onafhankelijkheid, de kwaliteit en de kostprijs van de evaluaties niet ten goede.

- De jaarlijkse focusgroepbijeenkomst (georganiseerd door de Evaluation Helpdesk) vond dit jaar plaats in Brussel en werd gehouden met de Belgische en Luxemburgse collega's. Hierin was ook de vereenvoudiging van het stelsel een belangrijk gesprekspunt. De focusgroepbijeenkomsten worden georganiseerd ter voorbereiding van de werkplannen van de Helpdesk en tevens gebruikt voor kennisuitwisseling.

6. Communicatie

6.1 Nieuwsbrief

In 2011 zijn drie digitale nieuwsbrieven uitgebracht en verzonden aan zo'n 500 abonnees.

6.2 Website

De in 2010 aangepaste website is in 2011 door ongeveer 12.000 unieke bezoekers geraadpleegd. Het totaal aantal bezoeken van de site bedroeg in 2011 ruim 24.000.

6.3 Conferenties en overige bijeenkomsten

- * Op 14 januari heeft het Regiebureau POP op verzoek van het Vlaams Ruraal Netwerk een presentatie gegeven over de Nederlandse Passie Op het Platteland-prijs. De presentatie vond plaats op de Landbouwbeurs Agriflanders in Gent. Op die dag werden ook de winnaars van de Vlaamse wedstrijd "Prima Plattelandsproject 2010" bekendgemaakt.
- * Op 25 mei 2011 heeft een delegatie van de Europese Commissie, op uitnodiging van het Regiebureau POP, een werkbezoek gebracht aan Nederland. Bij het bezoek waren naast vertegenwoordigers van de Europese Commissie, vertegenwoordigers van het Ministerie van EL&I, de provincie Limburg en het Regiebureau POP aanwezig.
Het programma startte met een overleg over de stand van zaken van de uitvoering van POP2 in Nederland en het standpunt van Nederland over de voorstellen van de Europese Commissie voor het GLB in de periode 2014-2020. Na het overleg is een bezoek gebracht aan de Floriade in opbouw en zijn enkele tuinbouwbedrijven bezocht.
- * Op 16 december 2011 heeft het Regiebureau POP een presentatie gegeven over het Nederlands plattelandsontwikkelingsprogramma aan vertegenwoordigers van het Roemeense betaalorgaan. Deze presentatie maakte deel aan van een bredere introductie over het GLB in Nederland. De groep werd begeleid door het Rijksopleidingsinstituut (ROI).

6.4 Informatiemateriaal

- * Het Regiebureau POP heeft naar aanleiding van een verzoek van het Europees Plattelandsnetwerk het project "Marktintroductie verbranding biomassa" van Rozenkwekerij Otte in het Zeeuwse Kapelle voorgedragen voor een brochure "green growth-projecten". Het is de bedoeling dat deze brochure wordt gevuld met goede praktijkvoorbeelden van "green growth"-plattelandsprojecten. Het Regiebureau POP heeft samen met de projecteigenaar de tekst en foto's voor het artikel aangeleverd.
- * In aanvulling op de bestaande folders en brochures zijn in 2011 zo'n 1.000 pennen met als opdruk 'Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland' besteld en ter beschikking gesteld aan provincies.

7. Personele en managementinformatie

7.1 Personeel

In 2011 hebben verschillende personele verschuivingen plaatsgevonden, zowel bij de Stafmedewerkers als bij het office management.

7.2 Formatie

Het Regiebureau POP heeft als programmaorganisatie geen eigen ambtelijke formatie, maar werkt met detacheringen vanuit het Ministerie van EL&I en de provincies. De formatie is vastgesteld op 6 fte., vanwege deeltijd feitelijk ingevuld met gemiddeld 7 personen.

7.3 Bedrijfsvoering

Het Regiebureau POP wordt op financieel-administratief gebied ondersteund door het Financieel Diensten Centrum (FDC) en op personeelsgebied door het Personeels Service Center (PSC) van het Ministerie van EL&I.

7.4 Facilitair

Het Regiebureau POP huurt kantoorruimte van DLG, maakt gebruik van de technische infrastructuur van EL&I/DLG en doet regelmatig een beroep op facilitaire ondersteuning van EL&I en DLG. Op ICT-gebied wordt het Regiebureau POP ondersteund door DICTU van het Ministerie van EL&I.

7.5 Financiën

De uitgaven voor personeel en materieel zijn in 2011 binnen de kaders van de begroting gebleven.

Bijlage 1: samenstelling Comité van Toezicht POP in 2011

- **dhr. dr. H. Bleker**, voorzitter, Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorzitter)
- **dhr. mr. J.L. Evertse**, Gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland (tevens plv. voorzitter), namens landsdeel West (tot 2 maart 2011 ¹⁾)
- **dhr. J. Bond**, gedeputeerde van de provincie Noord Holland, namens landsdeel West (per eind 2011)
- **dhr. G.H.M. Driessen**, Gedeputeerde van de provincie Limburg, namens landsdeel Zuid (tot 2 maart 2011 ²⁾)
- **dhr. J. van den Hout**, gedeputeerde provincie Noord Brabant, vertegenwoordiger landsdeel Zuid (per eind 2011)
- **dhr. D.A. Hollenga**, Gedeputeerde van de provincie Groningen, namens landsdeel Noord (tot 2 maart 2011 ³⁾)
- **dhr. W. van der Ploeg**, gedeputeerde provincie Groningen, namens landsdeel Noord (per eind 2011)
- **dhr. P. Jansen**, Gedeputeerde van de provincie Overijssel, namens landsdeel Oost (tot 2 maart 2011 ⁴⁾)
- **Mevr. W.H. Majj**, gedeputeerde provincie Overijssel, namens landsdeel Oost (per eind 2011)
- **dhr. mr. dr. J.P. Hoogeveen MPA**, Directeur-Generaal van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **dhr. drs. C.B.F. Kuijpers**, Directeur-Generaal Ruimte van het ministerie van Infrastructuur en Milieu
- **mevr. drs. J.P. Zevenbergen-Herweijer**, namens de sociale en economische partners
- **dhr. A. de Kruijff**, namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- **dhr. prof. dr. S.S.M. Kuks**, namens de Unie van Waterschappen
- **dhr. T. Wallaart**, Vereniging Natuurmonumenten, namens de natuur- en milieuorganisaties
- **dhr. A.J. Maat**, LTO Nederland, namens de landbouworganisaties
- **dhr. M.S. Migas**, namens de Europese Commissie
- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, directeur Regiebureau POP, secretaris

¹ Op 2 maart 2011 vonden de verkiezingen voor de Provinciale Staten plaats. Naar aanleiding van die verkiezingen zijn er verschuivingen opgetreden in de provinciale vertegenwoordiging in het POP, welke verschuiving pas eind 2011 formeel bekrachtigd is.

² Zie voetnoot 1.

³ Zie voetnoot 1.

⁴ Zie voetnoot 1.

Bijlage 2: medewerkers Regiebureau POP in 2011

Directeur:

- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Stafmedewerkers:

- **dhr. dr. ir. A. Jellema**, gedetacheerd vanuit de provincie Zuid-Holland (vanaf 15 oktober)
- **dhr. ing. P. Louwerse**, gedetacheerd vanuit de provincie Overijssel
- **mevr. mr. drs. A.M.P. Nap**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **mevr. drs. I. Oppedijk**, gedetacheerd vanuit de provincie Groningen (tot 1 september).
- **mevr. W.L.M. Verviers-Rigter**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **dhr. ing. A. Vorstenburg**, gedetacheerd vanuit de provincie Zuid-Holland

Secretariaat:

- **mevr. M. W. Vergeer-Abeleven**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (tot 1 september).
- **mevr. N.L.A. Sleuwenhoek**, gedetacheerd via uitzendbureau Start (tot 1 september).
- **mevr. S. Prijs**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (vanaf 15 september).

